

naš

vzlet

Časopis pro orelské pracovníky v exilu.
Periodico de Juventud Católica.

Rocník II. 1952.
Březen-duben, Catholic Youth Newspaper.

Z o b s a h u .

Na skále stojíme
Vyhnanci
Vzor zapomenutý
O knězi, který je příkladem
Já jsem, který jsem
Velký pátek
Slovo do vlastních řad
Z liturgické hudby
Náš tělocvik
Z naší činnosti

a jiné.

Na skále stojíme nad mořem...

Tak začíná jeden z našich původních básní "Naše Církev: A to je též útěchou nás všech věřících exulantů. Tolik hodnot jsme ztratili. Je to jenom víra, a naše náboženství, které nám dává jistotu, záruku, že náš život není zbytečný.

Tolik bouří už se vzneslo nad stolcem Petrovým. A ten přece stojí dál pevný, neporušený, aby dodával síly a jistoty, aby často za nás slabé odolával náporům nepřátel. Kristus ve svém boji proti zlu staví v časech nejtěžších na místo hroznáka své Lodičky - Církev muže silné, obětavé, svaté. Nejlepší z nejlepších.

12. března slavili jsme třinácté výročí korunovace sv. Otce Pia XII. V roce 1939 nebyly žádné lehké doby. Když druhého března volili kardinálové nového papeže, není se co divit, že všemi hlasy mimo svůj vlastní byl zvolen kardinál Pacelli na toto nejpřednější místo vůbec. Vždyť řídí a vede nejmocnější organizaci bez policie a vojska, bez žalářů a týrání na cestě k nejvyšším hodnotám. 350 milionů katolíků celého světa je si vědomo, že má ve svém čele dokonalého muže, pastýře a světce.

Jistě nikdo netušil, že Eugenio, narozený před 75 lety, druhého března 1876 v Římě zasedne su po 63 letech na nejslavnější přestol světa. Na kněze byl vysvěcen v roce 1899, později profesorem diplomacie, v roce 1917 nunciem v Unichově, od r. 1929 zástupcem sv. Stolicí v Německu. Zemřelý prezident německé republiky Hindenburg si kardinála Pacelli nadevše vážil a vyznamenal ho při každé příležitosti svým přátelstvím. Mistrným státnickým činem bylo uzavření konkordátu mezi Německem a Vatikánem, bylo to dílo nuncia Pacelliho. Od roku 1930 až do svého zvolení papežem byl státním tajemníkem ve Vatikánu.

Pius XII. si zvolil svým heslem: "Opus iusticiae pax." Žel za několik dní po jeho zvolení vpadly hitlerovské hordy do Československa, potom následoval útok na Polsko a druhá světová válka. Po celou dobu jejího trvání usiloval Pius XII. o mír, spravedlivý pro všechny. Bohužel, dnes ještě nejsou mírové smlouvy všemi státy podepsány i již se černé mraky znovu stahují nad světem.

My uprchlíci jsme vlastně jedním z prvních poslů katastrofy. Posly toho, že zase vládne bezpráví, koncentráky, že se zase státy a národy řítí do záhoby, poněvadž opustily pevnou základnu křesťanské víry, křesťanského života a spravedlnosti.

Pius XII. je též dobrým otcem nás uprchlíků. Nejen po morální stránce, ale velmi a velmi prakticky. A byla by zajímavá statistika, kolik již Vatikán a církevní instituce vydaly tisíců a tisíců dolarů na ulehčení situace uprchlíků.

Uvědomme si dobře své poslání v exilu. Nemá být jen bojem za osvobození naší vlasti a teprve ne pouhou přípravou na návrat domů. Je mementem, abychom si připamatovali příčiny exilu. Abychom se zocelili v praktickém křesťanském životě a uplatňovali jej po svém návratu ve všech situacích. Abychom byli průkopníky té víry, která nám jedinečně zaručí pokoj, mír a klidný život. Tím přispějeme též nejvíce snahám sv. Otce Pia XII. v boji za mír.

M.H.

" Bože Pia XII. žehnej nám a zachovej."!

V y h n a n c i .

Náš koráb bloudí světa labyrintem
štván záští, vztekem, knutou vraha.
Však jdeme s hrdým, čistým, čekým štítem
a v srdcích našich jedno heslo "Praha".

My děti válek, převratů a bídy
už všechno ztratili i sebe.
A osud stále hrá si zlomkem křídý,
hned "peklo" napíše, hned "nebe".

Přec nepůjdem tak rozpolceně dále,
už křesťana se řídme svědomím.
Ať v srdcích tkví nám Praha naše stále,
k ní kormidlem a k míru, buď nám Řím!
Mh.

V z o r z a p o m í n a n ý.

H.

Temné pinie si tichounce šeptají. V jejich večerním stínu sedí v zahradě montecasinského kláštera mnich, biskup, světec, jehož pověst rozrušuje královské dvory, šíří se v klášterních celách a proniká až pod chudé doškové střechy. Je to Vojtěch - Adalbert, z rodu Slavníkova, po přeslici přemyslovec, z přízněný s císařským dvorem.

Rozjímá a vzpomíná. Kolik je tomu let, co s otcem, matkou a svými šesti bratry trávil svá dětská léta na rodné, pevné Libici, uprostřed šumějících buků a líp, obklopen vším, co si jen mohl přát. Především láskou rodičů, kteří v něj skládali všechny své naděje. Snad dnes už mohl být knížetem a pánem svého rodu. Místo toho tu sedí jako dobrovolný vyhnanec. Není v něm hořkosti a není v něm hněvu na jeho lid. Jenom bolest z nevděku, kterou už dávno obětoval jako dar na oltář Bohu.

Či nebyla to Jeho ruka, která naň vložila metlu beznadějně nemoci? A nebyla to Jeho vůle, že rodiče milující a zoufalí bolestí jej zasvětil službě Boží, jestli se uzdraví? Ta krásná léta studií v magdeburské biskupské škole, kdy se mu otvíralo srdce a duše, aby vnímaly tolik, tolik, co ještě nevěděl o Bohu - o světě. Ach, tehdy to vše vnímal lehce. Příliš to nezatěžovalo jeho svědomí. I když se vrátil jako kněz vzdělaný a na tehdejší dobu zbožný zpět do Prahy, na knížecí dvůr Boleslavův, do blízkosti prvního českého biskupa Dětmara, neuvědomoval si ani z daleka všechny své povinnosti kněze. Vážili si ho všichni, vždyť byl členem jednoho z nejmocnějších rodů, skoro nezávislého na pražském knížeti, byl bohatý a měl dobré srdce. Jen Vršovci - ale to byla již příliš stará kapitola rodového nedorozumění - neměli příliš radosti, že jeden ze Slavníkovců je tak vynikající.

Až pak ta smrt! Jak hořce, jak bolestně si naříkal umírající první český biskup, že se mu nepodařilo odvrátit ještě Čechy od pohan-
ských pověr a neřestí, že se mu nepodařilo vychovat kněžský dorost,
jak by jej Čechy potřebovaly, že ještě tolik zla bují po Čechách.
Jeho smutné umírající oči ranily Vojtěchovo srdce. Když tento pastýř
a muž dokonalý je tak nešťasten umírání, co on Vojtěch udělal do
dneška? Ach, tak málo. A jak jistě pocházela nad Vyšehradem, umínil si
ode dneška bude jednati jinak.

Však, co to! Když vycházel z kostela, co to za hlasy, jež volaly
biskup. Vždyť se chtěl vrátit stáhn

se do ústraní a začít pořádný kněžský život. Odmítá a prochází z tohoto místa, avšak křik Čechů byl mohutnější, až se Vojtěch poddal a vzal na sebe břímě biskupského úřadu s pevným rozhodnutím, že napraví všechny nedokonalosti, nad nimiž tak hořce nařikal Dětmar.

Snažil se, dělal vše, co bylo v jeho silách. Apoštoľoval u jiných národů s velkým úspěchem. Maďaři jej přijali radostně v Ostrihomě, kde pokřtil a obrátil na katolickou víru tisíce. Z jeho rukou přijal křest budoucí kníže Štěpán, syn Geysův, jen Češi zůstávali vždy stejně tvrdí, stejně nepřístupní jeho horlitelským snahám. Či snad to bylo opravdu prokletí rodové zášti Vršovců, kteří podlamovali snahy mladého biskupa, kde jim to jen bylo možné.

Proto tu dnes roztíná v klášterním zátíší. Nechtěl být překážkou katolického rozvoje ve své zemi a odešel raději sem, aby byl pokoj v jeho Čechách. Však ani tu nemá klidu. Stále na něj hledí a ctí jej jako biskupa, když chce být protým řeholním bratrem.

Jak málo toho ještě věděl ze své budoucnosti! Zatím, co se zbožně modlí Otče náš, netuší, že poselství českého knížete, duchovenstva je již na cestě do Říma, aby si vymohlo papežským zákrokem návrat svého biskupa. A z daleka nemůže vědět, že ještě než vkročí na drahou českou půdu u šumavských pralesů, vzplane jeho rodný hrad Libice v plamenech a jeho bratři i s celým rodem budou ukrutně vyvražďeni svými odvěkými nepřáteli - Vršovci. Co by měl dělat v této zemi? Vždyť jeho přítomnost by jenom jitrila staré rány a mohla přivést zemi a jeho stádu nové bouře a rozbroje. Netuší tento mnich opásaný ingulem kacířnosti, že již nikdy neuvidí svého biskupského sídla nad Vltavou. Snad proto se zachvěl v ranním chladu, že viděl ten pohanský dubový háj, v němž padne jednou kopímí vrahi jako mučednická oběť své víry, jako první svatý český biskup a mučedník, uznávaný za světce všemi cizími národy, zneuznaný jen svým vlastním.

Svatý Vojtěch, tento první velký český exulant nám může být vzorem. Odešel pro nespravedlnosti, jež se páchaly a skončil v cizí zemi, zanechav po sobě slávu českého jména, české zbožnosti a ryzosti. Žel, že je v naší katolické emigraci vzor tak často zapomínaný.

O knězi, který je příkladem exulantům.

Bohdan Chudoba.

Na své nucené pouti světem se setkáváme s mnoha různými typy lidí. Nejzajímavější mezi nimi jsou pro nás bezpochyby ti, kterým osud vyměřil podobnou dráhu jako nám samotným: exulanti a vystěhovalci. I mezi nimi najdeme ztroskotance právě tak jako muže pevné víry. Ale jestliže se mezi nimi vyskytne člověk, který nejen sám má naději, nýbrž také ji dovede rozdávat, je to případ nejvzácnější ze všech.

V malé texaské nemocnici v San Angelo žije kněz deficient, Karel J. Dvořák, jehož činnost je dnes zdánlivě omezena na nemocniční kapli a na pokoje plné strádajících a trpících. Sám je stížen chorobou nohou, která mu nedovoluje pohybovat se jak by si přál. A tento starý kněz, spoutaný věkem i nemocí, rozeslal v těchto dnech do světa knížku, kterou nazval "Květy na chudé půdě zkvetlé", knížku nevelkou, ale plnou veršů, které sílí lidská srdce. Co nazývá chudou půdou je vlastně půda dvojí: pahorky na pokraji Valašska, kde se v Březové u Slušovic narodil, a žírné roviny Texasu, kde prožil léta a léta namáhání a loptné práce. Ale pro něho jsou oba tyto kraje jednou jedinou, Boží zemí. Jedenáctiletý synek přijel do Spojených států se svou matkou, vdovou, na cestě za chlebem. Co si mohl přinést s sebou? Něco jiného, než leckterý z nás, novodobý uprchlík. Ale přivezl s sebou knihy, které zaujaly chlapecké srdce,

zejména vzpomínku na dlouhou noc na posvátném Hostýně, kterou tam probděl se svou maminkou na modlitbách, zatím co hvězdy se pomalu ubíraly po svých tajemných drahách, vytvářejíce diadém Té, která nikdy neoslyší...

Tyto vzpomínky stačily, aby Karel J. Dvořák našel klíček ke studnici nepřeborné, ke studnici Boží lásky. Poznal poušť života i samotu, která podlamuje síly. Poznal bídu vystěhovalců.

Proč bloudíš, ó duše, proč nenalézáš pravý cíl?

Proč jeví tvář tvoje stín těžkých dob a vnitřní nepokoj?

Co hledáš stále, co působí ti nepokoj?

Ale vydal se mezi své krajany a začal rozdávat. Vystudoval bohosloví, přijal kněžské svěcení a rozjel se do nekonečných texaských rovin, aby v nepatrných dřevěných barácích, začínajících kolonistů obětoval Obět Nejsvětější, často na hrubém stole s jedinou planoucí svící, aby těšil a pomáhal. Knížka, kterou dnes vydal, je provázena obrázky z obou autorových domovů. Jaký to rozdíl mezi slávou velehradské basiliky a dřevěnou kůlnou, které se v texaském Clarendonu říkalo kostelíček Panny Marie. Jak tam, tak i zde se objevila oltáři Tělo Syna Té, která pláče a která těší.....

Kapličko, jak vinulas mne k sobě,
když vlak v město vnes mne v noční době,
bych v tmě čiré zdi tvé hledal sivé...
Posvátné ticho bylo živé,
když jsem na oltáři zažeh svíci,
k varhanám si sedl opuštěným...

Kazatel a spisovatel, neúnavný přispívatel katolického dělníka v Omaze i jiných časopisů, nacházel P. Dvořák ještě čas na básně a překlady, z nichž dvě ukázky tu otiskujeme. Bratři, zamyslete se nad příkladem tohoto kněze a napište mu, aby Vám poslal svou knížku/Rev. Charles Dvořák, Box 976, San Angelo, Texas, USA/. Najdete v ní mnoho i když jsou to jen květy na chudé půdě zkvětlé.

Já jsem, kterýž jsem./2. Mojž. III. 14/

/Místo úvahy o jediném Bohu na základě Zjevení/.

Tak často sedával za noci na okraji Madiánské oasy a hleděl před sebe do nekonečna se táhnoucí pouště. Stále tytéž myšlenky to byly, jež ho tížily a jimiž se obíral za dne, když pásal stáda svého tchána Jetra, zejména však nyní za noci, kdy jedině vzdálené vytí dravé zvěře z pouště přerušovalo jeho téměř stále stejnou meditaci.

Tragika osobní i tragika celého jeho národa, to bylo to jeho nepřerušované, ustavičné rozjímání. Zdaž otroctví v Egyptě má být oním zaslíbením, učiněným oním podivným neznámým Bohem jejich praotců, Bohem, který dle starých zkazek se tak lišil od bohů ostatních národů. Jen v jednom byl s nimi za jedno - v nevěrnosti a nedržení slova, jak se často ve chvílích pokušení zdávalo mužům meditujícím na okraji Madiánské oasy. Či snad ještě v jednom? V tom, že je vymyšlený a neskutečný, jako oni bohové se zvířecky se šklebícími tvářemi, natahujícími jen chamtivé ruce po obětech, jsouce spíše metlou než záštitou svým národům. Stal se celý jeho nešťastný národ jen tragickou obětí rafinovaného výmyslu a on sám zaplatil tuto frašku sehranou s Israelem zánosem u cizího národa?

Bože Abrahamův, Isákových a Jakubových, jsi či nejsi? Či jsi jen tak hravě se šlehal mezi ostatními bohy? Či jsi jen tak hravě se šlehal mezi ostatními bohy? Pak Ti vypo-

za svůj národ Vždyťs mne Ty Neznámý přispápl k zemi jak červa,
znemožnils mne mezi mým lidem, vsals výmluvnost mým ustům!

Den kde dne měsíc a měsíce, léta již táhly se tyto úvahy
myšlenkami pastevce Mojžíše Období pochyb a prudkého odmítání
teorie o Bohu Abrahamovu, Isákovu a Jakobovu střídaly se s období-
mi hluboké oddanosti. K tomuto podivnému, Bezejmennému Bohu. Byly
to chvíle, kdy věřil a doufal, celou svou duší v tohoto Boha, že On
to bude, jenž vysvobodí jeho národ a dá smysl a naplnění jeho exi-
stenci v historii národů. A s uplatněním Israele v dějinách nabude
smyslu i život duševními zmatky štvaneho pastevce Mojžíše. Již
čtyřicet let žil svůj život v prázdnotě, zmítán jak trtina větrem
a nevěrou, láskou a nenávistí vůči Bohu Abrahamovu, Isákovu a Ja-
kovovu, tak jako jeho národ, již plných čtyřista let živoří pod
egyptským jhem.

Až dnes v ten požehnaný den pro něho a jak pevně doufá
pro celý Israel, nastal radikální obrat v jeho myšlení a celém jeho
životě. Dnes sedí tu naposled za hvězdnaté noci na okraji oasy a
hledí do pouště. Již zítra naloží na osla svou ženu Zeforu, své sy-
ny i všecek svůj majetek a vrátí se do Egypta, zpět ke svému zu-
boženému národu, aby mu zvěstoval jméno a poselství jeho Boha.
Dnes v den, jehož historie musí býti na věky zapsána, neboť dnes
to bylo, kdy z pastevce Jetrových stád, stojícího ještě včera upro-
střed víry pokušení, pochybností a nevěry, stal se vůdce a mluvčí
utlačeného Israele. Dnes tu ještě sedí sám a opuštěn na pokraji
pouště, ale zítra již bude stát v čele početného národa, který s ním
půjde vstříc velkému dějinnému poslání. A to jen proto, že Bůh Abra-
hamův, Isákov a Jakobův má jméno, jež nemá žádný z vymyšlených bohů
okolních národů, Janve, to znamená, Ten, Který jest. Není Baal a není
Osiris a není Isis a není Set, nejsou zpytvování a okřídlení boho-
vé velkých národů na Eufratu a Tigridu, jest však Ten, Který jest
Bohem jeho předků, jeho i jeho národa! Který dnes, když se krvavé
slunce sklánělo za nekonečné přesypy pouště, promluvil k němu z
keře, jenž hořel, ale neshořel, tak jako na vždy bude plamenným pís-
mem hořet mezi národy jméno Boha Israelova a nikdy nebude uhašeno
jedovatým dechem jejich bohů, poněvadž tito nejsou a je jen T e n ,
který j e s t

Jan Vavřínek.

Velký pátek ještě nepřišel...

Hm.

Jaký to los osudu jsme si vytáhli z urny věků! Jsme ne-
šťastná generace nebo prokletí tohot století! "Sotva jsem vyšel ze
školy, či dostudoval gymnasium, přišel hitlerismus. University byly
zavřeny, musel jsem jít na nucené práce atd. Po válce! Mnoho slov,
málo činů. Pokračoval jsem ve studiích, v únoru jsem byl znovu vy-
hozen a teď - exil. A je mi třicet!" kolik takových lidských trage-
dií, vyprávěných bezzvučným hlasem a provázených smutným pohledem
očí, které by chtěly zářit radostí a nemohou.

A proč? Kde tkví ty pravé příčiny tragedie těchto
tisíců nešťastných? Co to bylo radosti v roku 1918, slzy pohnutí
ze štěstí svobody a samostatnosti. Ale byli jsme dosti zralí, svobo-
dní, demokratičtí a samostatní ve svých srdcích, dost uvědomělí ve
svědomí? Či jsme neměli dost prořetelné kormidelníky státu? Snad
tkvělo demokratické uvědomění v tom, že se násilně zašlapávala
práva 80 procent katolického obyvatelstva a urážely se jejich
c ity! Vzpomeňme strhnutí Masaryka na spoupu v Praze, vyhazování
křížů ze škol atd. nebo bylo demokratické prohlásit, že

líci budou mít tolik práv, kolik si jich sami uhájí! Což většina národa si má hájit nějaká práva proti minimální menšině? Jaká v tom byla logika demokracie? Byly to omyly, iluze laického humanismu, který ovládl školství a veřejný život. Bhybělý hlubší základy. A poněvadž tyto humanistické tak zv. demokratické doktriny se daly aplikovat podle potřeby, byla republika řízena slabými vládami, které se měnily každou chvíli. Vlády bez základů hlubší, křesťanské morálky nedovedly se sblížit s příbuznými národy často z důvodů velmi malicherných. Dobrým příkladem je opravdu bratrské nepochopení katolického Polska.

Uvnitř státu zavládl kurs protikatolický. Učitelské ústavy rozesílaly v mladém dorostu mor až do posledních vesniček. A třeba se tento kurs časem zlepšil, k opravdové nápravě nepřišlo nikdy. Než Bůh nebývá posmíván. A v této době začíná křížová cesta našeho národa, naší generace.

Poněvadž stát svými institucemi nemohl poskytnout lidu žádné duchovní hlubší hodnoty, začali si je jednotlivci a menšiny hledat jinde. Německá menšina hledala chybně svůj vzor v neuhnutější říši, dělníci a nezaměstnaní a revoltující inteligence v komunismu.

Až padly první výstřely, začaly se plnit věznice a koncentráky a prusácká bota drtila naše uvědomění a city, tu se zaplnily zvony kostely, lidé se modlili, začalo se myslet na Boha. Ale Bůh tu přece není jen pro útěchu slabých, pro doby zlé, BůH je nutností spravedlivého silného řádu.

Tuto křížovou cestu jsme zaplatili tisíci životů. Ale ani v této zkoušce se katolicismus neprohloubil do hlubin duší. V přeludu květnového vítězství bylo spácháno znovu tisíce nespravedlností. A vyvstal nový nepřítel horší prvního pro svou rafinovanost bezohlednost a cílevědomost. Je to komunismus. Katolíci předáci s ním kompromitovali, smlouvali, ustupovali. Pokračovali v hnilobné kontinuitě první republiky. A výsledkem toho jsme my-exulanti. Ale my jsme ještě šťastlivci proti tomu stádu trpících ovčích Kristových bez pastýřů u nás doma, proti těm znovu trpícím v koncentracích, dolech a končících na šibenicích.

Než, co děláme v exilu? Kompromitujeme se znovu a smlouváme zase s bezbožeckými, laickými názory, nepřátelským duchu našeho národa. Jsme katolíci moroví! Nebudeme-li silní, odhodlaní, nekompromisní, stojíme pevně na základě křesťanských nauk, pak naše křížová cesta neskončí a musíme očekávat my nebo naše děti tragický konec Velkého pátku..

Slovo do vlastních řad.

J. Otevřený.

"Odkud vznikají boje a pátky mezi vámi? Ne-li odtud, od vašich chtíčů, které bojují ve vašich údech? Žádáte a nemáte, zabíjíte a závidíte a nemůžete dosíci, potýkáte se a bojujete a nemáte, poněvadž neprosíte. Prosíte a nedostáváte, protože špatně prosíte abyste to promarnili ve svých chtíčích..." /Sv. Jakub, IV, 1-3./

V listopadu 1951 vyšlo první číslo časopisu Náš vzlet. Starosta čs. Orla v exilu do něho napsal poselství, které charakteristikou přítomnosti a programem budoucnosti poctivých Orlů. Redakce v něm přinesla stručný a věcný nástin účelu a cílů časopisu a Orla vůbec. Naším přáním jest, aby Náš vzlet přinášel Orlům v exilu mravní sílu, již se zde tolik nedostává.

B rat starosta i red vyjádřili přání, čím by měl být časopis Orlům v exilu. Je v časopisu v plenkách možno přát,

čím by se nikdy stát neměl ? Vždyť vedení Orla i časopisu má či bude mít co dělat s nemocí exilu. Je to nedostatek skromnosti a sebekritiky, nedostatek upřímné snahy spolupracovat pro ideu bytí sebevznešenější.

Přečti si, čtenáři, ještě jednou s horou uvedená slova sv. Jakuba ! Nemáme i my takové ve vlastních řadách ? Nemáme i my takové katolíky, kteří slovem Božím přikrývají své nečestné jednání ? /... proto že špatně prosíte, abyste to promárnili ve svých chťích.../ V poselství mluví br. starosta o vnitřním klidu a vnitřní pevnosti. Nemá to co dělat se skromností a sebekritikou ? U kolika lidí našeho exilu - ve světě, který není omezován prostředím dřívějšího života ve vlasti, u kolika lidí se náhle oběvují dlouho, potlačované pudy vyniknouti za každou cenu. Kolik se z nich chce jednou vrátiti domů jako ministři předsedové nebo ministři, jak to prohlásil nedávno jeden "odbojový pracovník" kolik z nich je skálopevně přesvědčeno, že nyní udeřila jejich hodina, když jejich schopnosti byly ve vlasti okolím zneuznávány nebo nedoceňovány !! A kolik jich vůbec odešlo do emigrace jenom proto, aby udělali kariéru ? Jsme exil nejhrůznějších předsedů, místopředsedů, pověřenců atd.

Objevil se váš nový časopis. Nové časopisy a hnutí, jež uvádějí v život, mívají stejný osud. Po zahájení činnosti se ukáže řada nabídek, spolupráce z různých stran. Pokusí se i zde dosáhnouti vedoucích posic. Nepodaří-li se jim to, potom zbývá jediné rozbití, nemám-li já, ať nemají ani druhí.

Je tedy opakovati přání, které redakci zasílám: Vytvejte ve svém idealismu, s nímž jste šli do práce ! Budou-li vás tahat do prava nebo do leva, jděte přímo ! Budou-li vás chtít ukřičet, nedejte se ! Budou-li vám vyhrožovat a zstrašovat vás, nebojte se ! Neutupujte před křiklouny ! Jednejte tak, abyste nikdy nezradili domov ! Jen se podívejme kolem sebe ; kolik t. zv. politiků ztratilo vnitřní spojení s domovem ! - Jak se zapomněli a jediný smysl exilu vidí v přemýšlení o taktice, Jak vyříditi svého protivníka. Jaký by to byl přínos, kdyby energii takto vynaloženou věnovali poctivě snaze získat svobodu našim národům.

Věříme, že nejsme daleko rozhodujícím chvílím boje za svobodu národa a pak nechť se nesplní mezi námi, že budou poslední prvními a první posledními.

Prapore náš.

V. Moravan.

Leť stále výš a zpívej píseň svobody,
jen vzhůru, prapore,
vítězný reku mužných klání,
a bij se s vichrem,
jenž trhá tvoje barvy
a neměj slitování.

Jen vzhůru, orle modro-bílý,
tvou zbraní naše modlitba
a štítem Kříž.
V něm síla tvá je neslábnoucí,
tvá krása, bujnost,
s ním zvítězíš.

Nic nedbej trnu, jenž tvé drásá údy,
z nichž krev je rosou pouště
a sémě nových růží.
Tvé věno boj a láska.
Boj, hnízdo když vrazí ti pálí
a láska tam, kde mír je boží.

Nuž vichře duj a leť orlice bílá
a rozestři svá křídla
od slunce západu, až nový den kde svítá,
tam zahrada tvé lásky bude
a mír a svoboda,
kde krve tvé již zem je syta.

Z liturgické hudby.

Stihor.

Ve všech křesťanských chrámech zní ve velikonoční době slavné liturgické zpěvy a mohou se sledovati obsahuplné liturgické obřady. Holik z nás si však uvědomuje alespoň něci z dějin této liturgie a těchto zpěvů. Že do poloviny šestého století byla jak liturgie tak i liturgické zpěvy velmi roztržena a skoro každá křesťanská obec měla svérázné obřady podle záliby svých duchovních pastýřů. Přitom často docházelo k tomu, že obřady postrádaly vnitřní duchovní náplně a určité jednotnosti.

V této době se objevuje na obzoru církevního dění slavná postava papeže Řehoře Velikého. Byl synem již zdegenerovaného Říma pozdního císařství, avšak byl Římanem, majícím smysl pro hodnoty, spořádanost a velikost. Pocházel ze vznešené patricijské rodiny, otce senátora Gordiana a matky Sylvie, obou proniknutých již křesťanským duchem. Jako většina aristokratických Římanů věnoval se studiu práv a hodlal podle přání otce, zasvětit svůj život veřejné státní činnosti. Po skončení studií stal se roku 572 císařským preto-rem t. j. soudcem římských občanů. Ve svém úředním postavení měl možnost nahlédnouti hluboko do zchátralosti věččené císařskými vavříny amžžené zlateň z vyssávaných provincií. S bolestí pozoroval, jak hluboko upadl vzor starého, statečného, ctnostného Římana a třebas až dosud vlažný, viděl, že jediná možnost obrody je v křesťanství. Bylo to sice až dosud více náboženství plebejců, ale Řehoř vycítil, že aristokratické římské vrstvy potřebují křesťanského ducha sebezáporu a odřikání, aby se mohla zachránit civilizace a kultura římská.

Proto položil v roce 575 svůj vysoký státní úřad, učinil slib chudoby a vstoupil do kláštera benediktinů. Pro svůj příkladný život a široké znalosti byl po vysvěcení na kněze roku 579 jmenován papežským legátem v Cařihradě. Tam poznal světlé i temné stránky východního křesťanství. Východní vznětlivost a náboženskou vroucnost, ovšem značně nerganisovanou a nekontrolovanou ve svých výstřelcích. Když roku 590 byl povolán z Cařihradu a zvolen papežem, učinil si zreorganisovati církevní život a tomuto účelu zasvětil své papežství.

Již jako chlapec ještě s docela světskými myšlenkami byl často zklaman dishamonií a neuceleností křesťanské liturgie. Křesťanské liturgické zpěvy byly hudebně převzaty jednak ze zpěvů židovských jednak z chorů řeckých tragedií. Papež Řehoř již za svého působení v Cařihradě dosavadní liturgické zpěvy upravovati a přepracovávati a byly po něm nazvány Gregorovým chorálem. V tomto církevní rok na jednotlivá období liturgie. Těchto období

přzpůsobil celou křesťanskou liturgii, tak můžeme dnes obdivovati skromné melodie adventní, plné očekávání, jásavé zpěvy vánoční, naplněné radostí, truchlivé postní a vítězné velikonoční.

Právem si veliký hudební skladatel 18. století povzdychl, co by za to dal, kdyby mohl vytvořiti jen jedinou melodii gregoriánského chorálu.

Přesto, že již řada století zapadla od smrti Velikého Řehoře dodnes zní v křesťanských chrámech jeho velebné chorály ke cti a chvále Boží.

/Svátek sv Rehoře jsme slavili 12.III.,

Co se v Praze nevidí..

Hm

Jako máme v Praze Václavské náměstí, je v Caracasu náměstí B olivarovo/Plaza Bolivar/. Krásné, čtvercové s bujnou tropickou zelení a uprostřed jezdecká socha Osvoboditele Venezuely a jiných andinských států Jižní Ameriky Simona Bolívara.

Ve Svatém týdnu jsme byli vyzváni venezuelskou katolickou mládeží, aby se naši zástupci zúčastnili pořadatelské služby v organizaci svatého přijímání pro muže a jinochy na Plaza Bolivar. Rádi jsme přislíbili a ochotně přišli. Ale nestačili jsme ani otvírat oči. V úterý ráno o půl sedmé začalo se plnit náměstí tisíci mužů naprosto spontánně a spořádaně. A všichni v soustředění a mlčení přijímali Tělo Kristova, zatím co J.E. nejdůstojnější pan arcibiskup Castillo sloužil mši svatou u improvizovaného oltáře v čele náměstí.

Stáli tam vedle sebe kadet důstojnické školy v bílých rukavičkách vedle studenta, podnikatel vedle zaměstnance a všichni se cítili rovni před Nejvyšším. Byli jsme dojati a mysleli na naši krásnou Prahu, kde něco podobného je prostě nemyslitelné.

-Náš tělocvik.

- f -

Tímto názvem se rozumí jedna část programu tělovýchovné organizace čs. Orla. Jen souhrn všech programových bodů nám dává oprávnění k názvu tělovýchovné organizace. Naším zájmem v těchto statích bude tělocvik, který od pradávna sloužil lidskému zdraví, síle a kráse, který i v naší době dovede osvěžit hravou mládež vést k disciplíně, pořádku a tělesnému zdraví dívky, jinochy i dospělé.

Je často těžké při dnešních moderních názorech na tělocvik říci, co je jeho nejdůležitější prvek - zda cvičení pořádková, atletika, náradí či příroda, stejně jako těžké říci, který moment v tom či onom je tělocvičný a který je tělovýchovný. Neříkám, že v tělocviku není obsažena tělovýchova. Dá se na př. říci, že v pochodu mužstva jsou jednotlivé kroky prvkem tělocvičným, ale nástup do řady, zástupu či jiného útvaru a spořádanost pochodu jsou prvky výchovné. Stejně tak třeba sklopka na hrazdě je tělocvik, kdežto patřičný nástup k náradí a odchod jsou prvky výchovné. Je tedy třeba konstatovati, že i tělocvik je tělovýchova, ovšem z našeho hlediska naprosto minimální. Svou výchovnou částí rozumíme výchovu v rámci náboženské, národní a

kulturní a v tomto smyslu praktické zařazení člověka do lidské společnosti. Pro toto odvětví jsou v každém výboru jednoty, okrsku či župy zvláště voleni funkcionáři, stejně jako pro tělovík je volen náčelník. Vraťme se však opět k naší statí tělocvičné.

Úvahy o nejdůležitějších prvcích tělocviku lze shrnouti po zkušenostech a odborných znalostech zkušených tělocvikářů do jednoho bodu, kterého pak ať atleti, nářadovci, skauting či fotbalisté mají vycházet. Je to tělocvičná hodina, která svou všeobecností a zajímavostí má být základním procvičením každého člena či sportovce. Může se však i v této věnovat čas patřičným průpravám pro specialisování se v jednotlivých oborech. Proto má mít každá cvičební hodina svůj přípravný program, svou páteř, kterou je třeba nejdříve znát. Dříve však, než se budeme zabývat jednotlivými prvky, uveďme si základní nutnosti organizační, na kterých pak často závisí veškerý úspěch jak cvičební tak i efektivní. Bude nám tedy třeba a poznávat cvičební hodinu z hlediska

- vedoucího - cvičitele a vychovatele, kde je nutná znalost povelů seskupení jednotlivých cvičebních prvků z hlediska zdravotního, a v tomto smyslu i řádně připravený program celé tělocvičné hodiny,
- cvičenců - jejich schopností a sklonů k určitému sportovnímu odvětví.

Poněvadž naším úkolem bude jednou cvičební hodinu vést, budeme se více věnovat prvnímu bodu, ve kterém vždy v několika obměnách budeme probírat jednotlivé části cvičební hodiny.

Je třeba ještě dodat, že program cvičební hodiny se stanoví též dle toho, které cviky mívají v patřičných ročních obdobích své závodivé údobí, jako na př. na jaře, v létě a na podzim atletika, wolley-ball, táboření v přírodě, veřejná vystoupení, branné závody atd. V zimě pak nářadí, lyžování, podiová vystoupení, stolní tenis a podobně. Vždy podle toho, jaký program schválí župní cvičitelský sbor na své pracovní konferenci pro celý příští rok za účasti náčelníků všech jednot a kde také stanoví data veřejných vystoupení, aby se pak nestalo, že třeba dvě blízké jednoty pořádají v týž den jeden podnik.

Avšak za všech těchto okolností dodržujeme program cvičební hodiny v tomto rozvržení;

1. Zahájení: nástup, modlitba, pozdrav.
2. Rozproudění; rozcvička v pochodu, klusu, bez nářadí, s nářadím, hrou. - Pořadová nebo prostná, která po rozcvičce podle potřeby možno protáhnouti na úkor části následující.
3. Část rušná: Rozdělení na družstva, průpravné cviky, nářadí všeho druhu, při čemž se družstva na jednotlivém nářadí po deseti minutách střídají.
4. Část uklidňující; Cviky dýchací a uvolňovací, pochod, zpěv, vzdělávatelské okénko.
5. Zakončení; organizační pokyny, zápis přítomných, ukončení.

Ze vzpomínek.

Hm

Víš, to jaro rozesmáté
jsou to roky čtyři!
Vyšehrad byl celý v květu...
Ach, to se ti líčka pýří..
Tenkrát smáli jsme se světu,
štěstí bylo zlaté, zlaté.

Viď, jak se to štěstí ztrácí.
Přišel únor, není jara více...
Trpělo nás na tisíce.
Ten tvůj úsměv u balíčku,
jak by v srdci rozžeh svíčku,
znáš ty fronty na Pankráci.

Nemáš jara, nemám, nemá
tolik nás tu v věčném jaru,
jsme vždy v bolest vhřížení..
Snů svých chytáme jen páru,
otázka nás trápí drsně němá;
kdy už dojdeme svého vzkříšení!..

Audience u J.E.p.papežského nuncia.

M

16 dubna se zúčastnili zástupci Orla, katolické československé mládeže spolu s ostatními zástupci zdejší Catolica Juventud Venezolana bohoslužeb v příjemné kapli nunciatury. Bylo to právě o druhém výročí vysvěcení J.E. papežského nuncia pro Venezuelu Mons.Armando Lombardiho na biskupa.

V katolické Venezuele je zástupce sv.Stolice ve veliké vážnosti a těší se účtě a oblibě obyvatelstva.

Po mši svaté přijal nás J.E papežský nuncius v audienci kde s potěšením konstatoval, že katolická mládež opravdu pracuje a slíbil nám, že po návratu z Říma, kde bude přijat sv.Otcem, prohloubí ještě více praktickou spolupráci s mládeží, neboť je si vědom její důležitosti při obnově katolického života.

Prosíme pana nuncia, aby vyjádřil sv.Otci naši hlubokou synovskou oddanost a vyprosil nám jeho požehnání.

- . -

Z naší činnosti.

Jako každá dobrá věc má své těžkosti, tak jsme i my s naším časopisem narazili na dostatek nepochopení, které zavinilo, že nemohlo vyjít březnové číslo Našeho vzletu. Omlouváme se za tuto technickou nedokonalost a vydáváme dvojčíslo. Podobný případ se už snad nebude opakovat, neboť jsme si zakoupili vlastní cyklostil a můžeme nyní tisknouti vždy včas. Tím nám vzniklo značné finanční vydání a prosíme své čtenáře, pokud mohou, aby nám laskavě přispěli do budoucích číselnými příspěvky i ny ostatní výdaje s vydáváním časopisu.

Písmo svaté Nového zákona.

Každý katolický křesťán by měl dobře znáti Písmo svaté, neboť na něm stojí základy křesťanství. Bohužel, setkáváme se však se skutečností, že značná část katolíků jen ví, že nějaká kniha nazývající se Písmem svatým existuje, sami ji však často ani neviděli, ne tak poton četli. Zde v exilu, kde le veliký nedostatek české četby, kde naši exulanti sahají po všem co je česky napsáno, naskytuje se nám skvělá příležitost k šíření a upevňování katolického náboženství pomocí této knihy. Je povinností všech alespoň trochu uvědomělých katolíků, aby se tojoto díla ujali. V minulém roku byla vydána v Římě první část Škrabalova překladu Písma sv. Nového zákona/evangelia/ psané krásnou češtinou. Najdete v ní řešení mnohých problémů, utěchu i posílení. Objednávky zasílejte na adresu; Msgr. Planner, Via Concordia 1., Roma 40, Italia, nebo Academia Cristianag, Villa della Concolazione 1. Roma, Italia.

Br. starosta Prof. Bohdan Chudoba vydal v únoru 1952 v USA knihu "The Meaning of Civilization".

Úsudky amerického tisku o této knize ;

Harold C. Cardiner v New York Herald Tribune; Kniha, která není lehkým oříškem, ale odmění každého svého čtenáře. Je to filosofie dějin, která se snadno zařadí do téže skupiny jako díla Toynbeeho... Vedle Greena, Sterna, Wu lze Chudobu označit za důkaz zrání katolické myšlenky....

K. F. Reinhardt, Stanford University, Los Angeles; Co tu český učenec předkládá na svých stručně a jasně psaných stránkách, je něco, o čem se málo lidí pokusilo a co ještě méně lidí dovedlo dokončit v naší, dějinami tolik zaujaté době; Křesťanská filosofie dějin, založená na mistrovském ovládnutí historických dat a na jejich výkladu ve světle metafysické a náboženské pravdy. Zatím co v rozsahu - i když ne v počtu svazků - se Chudobova historická synthésa rovná dílům Spenglerovým, Sorokinovým a Toynbeeho, předčí je hloubkou i spolehlivou znalostí faktů. Autorovo široké a důkladné vzdělání dodává jeho výkladům závaznosti....

S. M. Augustina v Books on Trial, Chicago; Je to kniha, která okouzlí čtenáře... Žádný učitel dějin by neměl opomenout číst ji. Čtenáři ohlušenému ideologiemi dvacátého století Dr. Chudoba nabízí zároveň hlubokou analýzu těchto navzájem si odporujících proudů a také východisko z jejich bludiště.

Poznámka redakce.

Prosíme vážené čtenáře za prominutí, že v posledním čísle bylo v náboženské úvaze nesprávně použito slova existencialismus místo existencionalismus. Taktéž byl nedopatřením napsán podtitulek existencionalismus či theismus pro úvahu, kam již nepatřil.

Březen nám připomíná ;

2. 1282 smrt blahoslavené Anežky české, dcery krále Přemysla I. byla určena za manželku syna německého císaře Fridricha II. jako budoucí císařovna byla vychovávána podle německých mravů. Ze sňatku sešlo, Anežka po smrti otcově se zřekla královského věna a vstoupila do velmi přísného řádu klarisek, který sama do Čech uvedla. Zemřela po 76. letech života v pověsti svatosti. R. 1872 ji papež Pius IX. prohlásil za blahoslavenou a za orodovnici české země.
7. 1850 narození T. G. Masaryk byl první ve čtyřech údobích zvoleným prezidentem ČSR. Narodil se pod čestným jménem "Osvoboditel" pro vysoké české národní vyznání. V roce 1935 svého odpovědného úřadu opouští a stává se občanem v Lázních, kde 14. IX.

19. Svátek sv. Josefa, Jako snoubenci Nejblahosl. Panny a pěstounu Božského Dítěte mu byla prokázána čest jako žádnému jinému ze všech svatých. Byl hlavou a strážcem sv. Rodiny, čímž se též zúčastnil díla spásy.
20. 1393 umučení sv. Jana Nepomuckého, králem Váslavem IV., protože nechtěl prozraditi zpovědní tajemství. Tohoto činu se král dopustil, když Jan Nepomucký jako generální vikář arcibiskupův potvrdil nového opata benediktinského kláštera v Kralůpech, čímž zmařil králův úmysl zříditi tam biskupství.

Dub en

6. 885 smrt velikého metropolity panonského - Metoděje. Toho dne umíral na staroslavném Velehradě nejen - vedle Cyrila - zakladatel naší národní kultury a veliký věrozvěst, nýbrž v něm umírala současně i krátká, ale velmi významná epocha naší národní historie; neboť to co po smrti Metodějově dějiny zahrnují ještě do údobí velkomoravského a církevně slovanského, je již jen dozrívání všeho toho, co tyto dva pojmy pro naše země znamenaly.
7. 1348 byla založena slavná universita Karlova v Praze. Není třeba připomínat, jaký význam tento čin Karla IV. měl pro náš národ. Je si jen třeba přát, aby se co nejdříve dostala z potupného područí bolševické pavědy a mohla v brzkou opět sloužit těm vznešeným účelům, pro které ji před šestistýčtyřmi lety vyvolal k životu její šlechetný zakladatel blahé paměti.
25. sv. Marka - byl nejdříve průvodcem apoštola Pavla, později oddaným žákem sv. Petra. Jeho evangelium je vlastně písemně zachycené kázání Petrovo. Protože na počátku svého evangelia uvádí slova proroka Isaiáše "Hlas volajícího na poušti..." byl mu dán do znaku lev.
30. 1944 byl téměř po čtyřech letech od svého založení a po marných úporných snahách posledních přemyslovců zásluhou mladého, tehdy markraběte Karla vymaněn pražský biskupský stolec ze závislosti na arcibiskupství mohučském a povýšen na samostatné arcibiskupství.

Pro českou literaturu stal se duben velmi významným tím, že r. 1836 vyšla v tomto měsíci jedna z nejcennějších českých knih - Máj - Dílo znamenající revoluční převrat v dosavadním novodobém českém básnictví a udávající směr moderní české literární tvorby do daleké budoucnosti, myšlenkově a tím aticky však navazující na vrcholnou poesii barokní, především na Bridela. "Máj" neznamena jen uvedení subjektivismu do našeho písemnictví a tím po této stránce jeho zapojení na úroveň evropskou, nýbrž Mácha zde svým "Hynku, Viléme, Jarnilo!" přechází opravdu revolučně od poesie líbivých a osobního prožití mnohdy na hony vzdálených frází k poesii psané srdcem a krví básnickovou.

- o o o -

Voláme k spolupráci všechny oblasti, jednoty, hlídky a osannělé Orly!

- o o o -

Pozor, znáš adresy!

Časopis "Náš vzlet" vydává svým nákladem Čs. Orel v exilu, Oblast sv. Vojtěch a. Řídí redakční kroužek. Příspěvky zasílejte na adresu; Petr Zeman, Cují a Romualdo 84, Restaurant Europeo, Caracas, Venezuela.